ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
JA
ETTEKIRJUTUS-HOIATUS
avaliku teabe asjas nr 2.1-3/21/4174

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni jurist Elve Adamson
Otsuse tegemise aeg ja koht	16.02.2022 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	21.12.2021 (registreeritud inspektsioonis 22.12.2021)
Teabevaldaja	Viimsi Haldus OÜ aadress: Nelgi tee 1, 74001 Viimsi e-posti aadress: haldus@viimsihaldus.ee
Teabevaldaja vastutav isik	Juhatuse liige
Vaide esitaja	Eraisik e-posti aadress: xxxxx.xxxxxxxxx@gmail.com

RESOLUTSIOON:

avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1, § 51 lõike 1 punkti 1 haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punktide 2 ja 4 ja Vabariigi Valitsuse seaduse § 75^1 lg 4 alusel

1) teen vaideotsuse rahuldada vaie osaliselt;
2) teen teabevaldajale täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse:
a) vaadata uuesti läbi vaide esitaja poolt 10.12.2021 Viimsi Haldus OÜ-le esitatud 2 teabenõuet ning selgitada välja, millised OÜ Saarele tehtud maksed on seotud Viimsi Haldus OÜ poolt avalike ülesannete täitmisega ning valla eelarveliste vahendite kasutamisega. Väljastada vaide esitajale tema poolt soovitud dokumendid, mis puudutavad avalike ülesannete täitmist ja avaliku raha kasutamist;
b) kui Viimsi Haldusel puuduvad soovitud dokumendid või ei puuduta tehtud maksed avalike ülesannete täitmist, siis keelduda selles osas teabenõude täitmisest ja põhjendada keeldumist.
3) Jätta vaie rahuldamata Xxxxxx Xxxxxxx makstud tasude ja ametikirjelduste osas, kuna Xxxxxx Xxxxx puhul ei ole tegemist ametnikuga avaliku teenistuse seaduse mõistes, vaid töölepinguga töötanud isikuga, kellele ei ole töötasu makstud valla eelarvest, mistõttu tema palgaandmed ei kuulu töölepingu seaduse § 28 lg 1 p 13 alusel avalikustamisele.
4) Määran ettekirjutuse täitmise tähtajaks 28. veebruar 2022. Samaks ajaks edastada Andmekaitse Inspektsioonile koopia vaide esitaja edastatud vastusest

AvTS § 52 kohaselt peab teabevaldaja ettekirjutuse saamisest alates viie tööpäeva jooksul

võtma kasutusele abinõud ettekirjutuse täitmiseks ja teatama sellest Andmekaitse Inspektsioonile.

VAIDLUSTAMISVIIDE:
Vaide esitaja saab 30 päeva jooksul pöörduda teabevaldaja vastu halduskohtusse üksnes vaideotsuse (ülaltoodud punkt 3) rahuldamata jäänud osas. Vaide esitaja saab 30 päeva jooksul pöörduda halduskohtusse, kui Andmekaitse Inspektsioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil.

Teabevaldaja saab ettekirjutuse (ülaltoodud punkt 2) vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades kas:
- haldusmenetluse seaduse kohase vaide Andmekaitse Inspektsiooni peadirektorile või
- halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse halduskohtusse (sel juhul ei saa enam samas asjas vaiet läbi vaadata).

Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude rakendamist.

HOIATUS:
Kui teabevaldaja jätab Andmekaitse Inspektsiooni ettekirjutuse täitmata, võib Andmekaitse Inspektsioon pöörduda teabevaldaja kõrgemalseisva asutuse, isiku või kogu poole teenistusliku järelevalve korraldamiseks või ametniku suhtes distsiplinaarmenetluse algatamiseks. (AvTS § 10 lõiked 1 ja 4, § 53 lõige 1).

SUNNIRAHA HOIATUS:
Kui ettekirjutus on jäetud määratud tähtajaks täitmata, määrab Andmekaitse Inspektsioon ettekirjutuse adressaadile avaliku teabe seaduse § 51 lõike 3 alusel:

Sunniraha 2000 eurot.

Sunniraha võib määrata korduvalt – kuni ettekirjutus on täidetud. Kui adressaat ei tasu sunniraha, edastatakse see kohtutäiturile täitemenetluse alustamiseks. Sel juhul lisanduvad sunnirahale kohtutäituri tasu ja muud täitekulud.

FAKTILISED ASJAOLUD:

1. Vaide kohaselt esitas vaide esitaja 10.12.2021 Viimsi Haldus OÜ-le kaks teabenõuet, milles soovis teavet, millised on Xxxxxx Xxxxxxx või OÜ Saarele tehtud maksed ja temaga seoses kantud muud kulud OÜ Viimsi Halduse poolt perioodil 2019-2021. Samuti palus vaide esitaja väljastada antud isikutega sõlmitud lepingud ja ametikirjeldused.
2. Kuna Viimsi Haldus seaduses sätestatud tähtaja jooksul teabenõudele ei vastanud edastas vaide esitaja 20.12.2021 Viimsi Haldus OÜ-le meeldetuletuse
3. 21.12.2021 edastas Viimsi Haldus vaide esitajale vastuse selgitustaotlusele, milles teatas, et *Viimsi Haldus OÜ kui eraõiguslik juriidiline isik ei ole kõnealusel juhul teabevaldaja avaliku teabe seaduse mõistes, mistõttu ei kuulu küsitud info väljastamisele.*
4. Vaide esitaja sellega ei nõustunud, leides, et OÜ Viimsi haldus on 100% Viimsi vallale kuuluv äriühing, mis täidab avalikke ülesandeid ning Xxxxxx Xxxxx on lepingulises suhtes kohalikule omavalitsusele või selle omanduses olevale ettevõttele tööd tehes riigiteenistuja.
5. Kuna vaides esinesid puudused andis Andmekaitse Inspektsioon vaide esitajale tähtaja vaides esinevate puuduste kõrvaldamiseks.
6. 06.01.2022 kõrvaldas vaide esitaja vaides esinevad puudused ning inspektsioon võttis vaide menetlusse.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

Pöördun teie poole palvega, et te alustaksite järelevalvet järgmise intsidendi osas.

Mina, Eraisik, esitasin kaks teabenõuet 10.12.21 OÜ Viimsi Haldusele aadressil

1. *Palun väljastada OÜ Viimsi haldusel teave, millised on Xxxxxxx Xxxxxxx või OÜ Saarele tehtud maksed ja temaga seoses kantud muud kulud OÜ Viimsi Halduse poolt perioodil 2019-2021.*
   Palun esitada teave vormis milles tuleb selgelt välja tehingute maht ja teostatud maksete alus. Teabenõue on esitatud seoses kohtuasjaga nr. 2-21-17420 ja kuulub kolmandatele isikutele edastamiseks.
2. *Palun väljastada OÜ Viimsi haldusel teave Xxxxxx Xxxxx ja OÜ Saare lepinguliste suhete osas Haldusega perioodil 2019-2021, mille alusel OÜ Saare või Xxxxxx Xxxxx tegid töid OÜ Viimsi haldus tellimusel või esindasid vallaga seotud teenuseid.*
   Palun väljastada antud isikutega sõlmitud lepingud ja ametikirjeldused.
   Teabenõue on esitatud seoses kohtuasjaga nr. 2-21-17420 ja kuulub kolmandatele isikutele edastamiseks.

Vastavalt Avaliku teabe seadusele on teabe valdaja kohustatud väljastama avaliku teabe teabenõude saamisele järgnevast tööpäevast 5 päeva jooksul. Saatsin OÜ Viimsi Haldusele meeldetuletuse 20.12.2021.

Edastasin Teile 10.12.2021 teabenõuded seoses Xxxxxxx Xxxxx ja OÜ Saare partnerluse kohta Viimsi Haldusega. Samuti antud isikutele tehtud väljamaksete ja kaetud kulude kohta. Vastavalt Avaliku teabe seadusele peab teabe valdaja väljastama avaliku teabe 5 tööpäeva jooksul alates teabenõudele järgnevast esimesest tööpäevast. Seega oli antud teabenõuetele vastamise tähtaeg 17.12.Ootan Teilt avaliku teabe valdajana info väljastamist.

Täna vastas OÜ Viimsi Haldus, et Viimsi Haldus OÜ kui eraõiguslik juriidiline isik ei ole kõnealusel juhul teabevaldaja avaliku teabe seaduse mõistes, mistõttu ei kuulu küsitud info väljastamisele.

Asjaolude selgitus.

a. *OÜ Viimsi haldus on 100% Viimsi Vallale kuuluv äriühing, mis täidab haldusakti või lepingu alusel avalikke ülesandeid, sealhulgas osutab haridus-, tervishoiu-, sotsiaal- või muid avalikke teenuseid. Teabe osas, mis puudutab nende ülesannete täitmist ja teabe osas, mis puudutab riigi või kohaliku omavalitsuse eelarvest avalike ülesannete täitmiseks või toetusena antud vahendite kasutamist on tegemist teabe valdajaga ning on kohustatud väljastama avalikku teavet vastavalt Avaliku teabe seadusele.*
b. *Xxxxxx Xxxxx on lepingulises suhtes kohalikule omavalitsusele või selle omanduses olevale ettevõttele tööd tehes riigiteenistuja.*
c. *Xxxxxx Xxxxx on esitanud hageja vastu nõude tsiviilkohtus järgmises laimamisepisoodis: Laimamise I episood. 09.04.2020. a ilmus Maalehes artikkel „Jokk Viimsi valla moodi: ärimees ja volikogu liige Xxxxxx Xxxxx tegutseb Prangli saarel justkui isiklikus kuningriigis“, milles sisaldus muu hulgas kostja poolt antud kommentaar (lisa 4). Kostja avaldas oma kommentaaris hageja kohta järgneva ebaõige väite: „Prangli saar on Xxxxxxx Xxxxxxx muutunud omamoodi abimajandiks – nii nagu Xxxxx vallavalitsuses räägib, nii seal ka asju otsustatakse.“ Seega on hageja jaoks kohtumenetluses oluline Xxxxxxx Xxxxx majandustehingute tõestamine seoses Viimsi Valla eelarvega ning tegevustega Prangli saarel.*

d. *Vastavalt Avaliku teabe seaduse § 5 on OÜ Viimsi Halduse vastus vastuolus nii Avaliku teabe seaduse, kui ka paljude teiste riigi õigusaktidega, mille eesmärk on selge ja ausa avaliku võimu teostamine.*
e. *OÜ Viimsi Haldus juhatuse liige Xxxxxx Xxxxx on muuhulgas ka arvatavasti teostatud tehingute või sõlmitud lepingute esindaja OÜ Viimsi Haldus poolt, ehk riigiteenistuja. Palun õiguskaitseorganitel alustada menetlust, kas teabenõudele eksitava vastuse väljastamise eesmärk võis olla ebaseaduslike tehingute varjamine.*

Pöördumise taotlused.

1. *Vastavalt avaliku teabe seadusele teostab Andmekaitse inspektsioon järelevalvet seaduse kohaselt teabe väljastamise üle. Palun Andmekaitse Inspektsioonil alustada järelevalvemenetlust ning teha teabe valdajale ettekirjutus nõutud teabe väljastamiseks.*
2. *Viimsi Vald on üks Eesti Vabariigi rikkamaid omavalitsusi, milles peab olema välistatud igasugune korruptiivne tegevus. Perioodil, mille osas ma esitasin järelepärimise, oli Xxxxxx Xxxxx Viimsi Vallavolikogu liige ja Viimsi Valla koalitsiooni kuuluva Reformierakonna juhatuse liige. Samas sidusid teda ärihuvid Viimsi vallaga. Äriühingu OÜ Saare, mille ainuomanik ta on, 2019 aasta käibest moodustasid enamuse majandustehingud Viimsi Vallaga. Kui kohaliku omavalitsuse volikogu liige on samas lepingulises töösuhtes samale kohalikule omavalitsusele kuuluva äriühinguga ning seejuures teostab nii kohaliku omavalitsuse, kui kohalikule omavalitsusele kuuluva äriühingu tellimusel töid oma ametikohustuste kõrval ka endale kuuluva äriühinguga, siis ilmselgelt on siin oluline oht huvide konfliktiks või isegi korruptiivseteks tehinguteks. Kuivõrd Kaitsepolitseiamet on meie riigi sõltumatuim õiguskaitseorgan, siis edastan antud intsidendi Teile kuriteoteatena, et antud kohaliku omavalitsusele kuuluva äriühingu juht võib vältida teabenõuetes nõutud info väljastamist, et varjata mõnd tegu, mis on kirjeldatud Karistusseadustiku 2 jaos. Ma ei väida, et toime oleks pandud korruptiivseid tegusid, OÜ Viimsi Haldus juhatuse liikme vastusele on raske leida läbipaistvat motivatsiooni.*
3. *Kui ma olen oma pöördumise 1 või 2 punktis pöördunud valede ametkondade poole, siis palun teil suunata pöördumine menetlemiseks õigele ametkonnale.*

Vaide esitaja täiendavad selgitused*:*

Lisaks anna omapoolseid selgitusi OÜ Viimsi Haldus osas. OÜ Viimsi Haldus on kohalikule omavalitsusele kuuluv eraõiguslik äriühing, mis täidab Viimsi Vallas vallavalitsuse volitusel avalikke ülesandeid ja pakub avalikke teenuseid. Teenuste pakkumiseks kasutatakse Viimsi Vallale kuuluvaid vahendeid, hallatakse vastavalt Viimsi Vallaga sõlmitud kokkulepetele Viimsi Vallale kuuluvat vara jne.
Seega ei saa väita, et OÜ Viimsi Haldus näol on tegemist eraõigusliku juriidilise isikuga, mis kuulub küll kohalikule omavalitsusele, kuid tegeleb Viimsi Vallast sõltumatult äritegevusega omanikule kasu teenimise eesmärgil.
Ülesanded, mis Viimsi Valla poolt on OÜ Viimsi Valdusele antud tulene avalikest hankelepingutest vaid otsetellimustest ja selgelt on OÜ Viimsi Halduse tegevus seotud Viimsi Valla eelarveliste vahenditega.
Sellest lähtuvalt on OÜ Viimsi Haldus Avaliku Teabe seaduse kohaselt Teabevaldaja ning on kohustatud väljastama vastavalt nimetatud seaduse põhimõtetest lähtuvalt informatsiooni.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Andmekaitse Inspektsioon (edaspidi AI) esitas oma 12.01.2022.a. järelepärimises Viimsi Haldus OÜ-le (edaspidi VH) 6 küsimust

Allpool esitab VH omapoolsed vastused AI küsimustele samas järjekorras, nagu need on AI

järelepärimises esitatud:

1. *VH ei täida valla poolt antud avalikke ülesandeid ega osuta avalikke teenuseid;*
2. *VH haldab kinnisvara, mis kuulub VH-le, eraõiguslikele juriidilistele isikutele ja Viimsi vallale (omanikuks on Viimsi vald, mitte Vallavalitsus), sh lepingulisel alusel hallatakse Viimsi vallale kuuluvast kinnisvarast Viimsi, Haabneeme ja Püünsi koole ning Leppneeme, Uus Pärtle ja Randvere lasteaedasid (*etteruttavalt märgime, et ei Xxxxxx Xxxxx ega OÜ Saare ei ole olnud seotud Viimsi valla objektidega seotud töödega);*
3. *Kui Viimsi vald tellib tema omandis olevate hoonete ehitus-remonditöid VH-lt, siis tasub VH vastavate tööde teostajatele omavahenditest ja seejärel esitab VH Vallavalitusele arve nende kulude katmiseks. Teiste (Viimsi vallale mittekuuluvate) objektide hooldamise ja korrashoiu eest tasub VH oma vahenditest;*
4. *4.1 Xxxxxxx Xxxxxxx tasus VH omavahenditest töötasu vastavalt VH ja Xxxxxx Xxxxx vahelisele 2019-2021.a. kehtinud töölepingule;*

   4.2.OÜ-lt Saare on järelepärimises esitatud perioodil VH tellinud vastavate lepingutega erinevaid töid kokku 7 korral ja tasunud nende eest VH oma omavahenditest kogusummas 22716 eurot.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Avalik teave

AvTS § 3 lg 1 sätestab, et avalik teave on mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites.

Avalikud ülesanded on vahetult seadusega või seaduse alusel riigile, kohalikule omavalitsusele või muule avalik-õiguslikule juriidilisele isikule pandud ülesanded. Avaliku ülesande täitmisega on tegu ka siis, kui pädev asutus on eraõiguslikule isikule õigusakti või lepinguga andnud volituse või pannud kohustuse osutada avalikes huvides sellist teenust, mille toimimise eest vastutab seaduse järgi riik või mõni muu avalik-õiguslik juriidiline isik (RKHKo nr 3-3-1-19-14, p 11).

Eeltoodust tulenevalt ei ole mitte igasugune valla äriühingu tegevus tingimata avalike teenuste osutamine, vaid avalikuks teabeks on üksnes teenuste osutamine, mille eest lõppkokkuvõttes vastutab omavalitsus ning mis on kas seaduse, õigusakti või halduslepingu alusel valla äriühingule üle antud. See ei tähenda aga seda, et valla äriühing ei võiks osutada teenuseid, mille kohustust talle valla poolt pandud ei ole ja teenida tulu või tellida teenuseid teistelt ettevõtetelt.

Ka ei oma teabenõude puhul tähtsust see, mis eesmärgil teavet küsitakse. Nimelt on AvTS-i alusel teabenõude esitamine igaühe õigus, millisel juhul teabenõudja ei pea põhjendama, mis eesmärgil teavet küsitakse. Samuti ei ole ühelgi teabenõudjal teistest suuremad õigused teabe saamiseks. Kui tegemist on piiranguga teabega või ei ole ettevõte soovitud teabe osas teabevaldjaks ning tal puudub kohustus teabe väljastamiseks, kuid isik vajab seda kohtule esitamiseks, on võimalik vajadusel paluda see kohtul välja nõuda.

Teabenõude täitmine

AvTS § 18 lg 1 kohaselt tuleb teabenõudele vastata viivitamata, kuid mitte hiljem kui viie tööpäeva jooksul. Ka juhul kui isik on pealkirjastanud oma pöördumise teabenõudena, kuid mis oma sisult ei ole teabenõue, tuleb sellele vastata viie tööpäeva jooksul, keeldudes teabenõude täitmisest ja selgitades, et pöördumise puhul on tegemist selgitustaotlusega (AvTS § 23 lg 2 p

5). Kodanik ei pea teadma, millal on tegemist teabenõudega ja millal selgitustaotlusega. Küll aga peavad seda teadma teabevaldajad.

Siinkohal pean vajalikuks ka vaide esitajale selgitada, et kuna AvTS § 3 lg 1 kohaselt on avalikuks teabeks on teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, siis saab teabenõude korras küsida asutuse valduses olevaid dokumente kujul nagu need asutuses olemas on. Teabenõude korras ei saa nõuda endale sobival kujul dokumentide koostamist. Nii näiteks kui Viimsi Haldus OÜ-l ei ole dokumente kujul, milles oleks selgelt kajastatud tehingute maht ja teostatud maksete alus, siis sellist dokumenti nõuda ei saa. Kui sellise teabe väljastamine eeldab täiendavate selgituste andmist, siis loetakse selline teabenõue tulenevalt AvTS § 23 lg 2 punktist 5 tulenevalt selgitustaotluseks, mille vastatakse vastavalt märgukirja ja selgitustaotlusele vastamise seaduses sätestatule. Viimase üle puudub Andmekaitse Inspektsioonil järelevalvepädevus.

OÜ Viimsi Haldus teabevaldajana

Vaide esitaja on oma vaides märkinud, et *OÜ Viimsi Haldus on kohalikule omavalitsusele kuuluv eraõiguslik äriühing, mis täidab Viimsi Vallas vallavalitsuse volitusel avalikke ülesandeid ja pakub avalikke teenuseid. Teenuste pakkumiseks kasutatakse Viimsi Vallale kuuluvaid vahendeid, hallatakse vastavalt Viimsi Vallaga sõlmitud kokkulepetele Viimsi Vallale kuuluvat vara jne. Seega ei saa väita, et OÜ Viimsi Haldus näol on tegemist eraõigusliku juriidilise isikuga, mis kuulub küll kohalikule omavalitsusele, kuid tegeleb Viimsi Vallast sõltumatult äritegevusega omanikule kasu teenimise eesmärgil.*

See, et OÜ Viimsi Haldus on 100% Viimsi valla äriühing ei tähenda veel seda, et kogu OÜ Viimsi Halduse valduses olev teave oleks avalik teave AvTSi mõistes. AvTS § 5 kohaselt on eraõiguslikud juriidilised isikud, olenemata sellest, kas tegemist on avaliku sektori äriühinguga või erasektori äriühinguga teabevaldajaks ainult kahel juhul. Kui nad täidavad avalikke ülesandeid - siis teabe osas, mis puudutab nende ülesannete täitmist (AvTS § 5 lg 2) või kui nad on saanud riigi või kohaliku omavalitsuse eelarvest vahendeid avalike ülesannete täitmiseks, siis teabe osas, mis puudutab nende vahendite kasutamist (AvTS § 5 lg 3 p 2). Kui aga valla äriühing osutab oma algatusel teenuseid, mille osutamise kohustust ei ole talle pandud ühegi seaduse, õigusakti või omavalitsuse halduslepinguga ning ei ole selleks saanud ka vallalt eelarvelisi vahendeid, siis selle käigus sõlmitud lepingud kolmandate isikutega ning selle eest makstud tasu ei ole avalik teave avaliku teabe seaduse mõistes ning nad ei ole selles osas teabevaldjaks.

Andmekaitse Inspektsioon nõustub siin Viimsi Haldusega selles, et kui Viimsi Haldus tellib näiteks enda omandis (Viimsi vallale mittekuuluvate) objektide hooldamise ja korrashoiu teenuseid, mille eest tasub oma vahenditest, siis selliste lepingute/arvete osas ei ole Viimsi Haldus teabevaldajaks AvTSi mõistes. Seega on antud juhul oluline see, kas Viimsi Haldus täidab avalikku ülesannet, mis talle on valla poolt üle antud ja mille lõppvastutajaks on omavalitsus või haldab endale kuuluvat vara, mille eest ta ise vastutab ja tasub arveid omavahenditest.

Vastuses Andmekaitse Inspektsiooni järelepärimisele on Viimsi Haldus OÜ asunud seisukohale, et Viimsi Haldus OÜ ei täida avalikke ülesandeid. Andmekaitse Inspektsioon eeltooduga ei nõustu.

Viimsi Haldus OÜ põhikirja punkti 2.1 kohaselt on Viimsi Haldus OÜ tegevus peamiselt seotud osanikule või osaniku huvides asjade ostmise või müümise teenuste osutamine või ehitustööde tegemine. Kuigi Viimsi Halduse põhimääruses on Viimsi Haldus OÜ ülesanded üldsõnalised, siis sätestab kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse (KOKS) § 6 lg 1, et omavalitsusüksuse

ülesanne on korraldada vallas või linnas sotsiaalteenuste osutamist, sotsiaaltoetuste ja muu sotsiaalabi andmist, eakate hoolekannet, kultuuri-, spordi- ja noorsootööd, elamu- ja kommunaalmajandust, veevarustust ja kanalisatsiooni, heakorda, jäätmehooldust, ruumilist planeerimist, valla- või linnasisest ühistransporti ning valla või linna teede ehitamist ja korrashoidu, kui need ülesanded ei ole seadusega antud kellegi teise täita. Kui mõni eeltoodud ülesannetest on üle antud Viimsi Haldus OÜ-le, siis täidab ta selles osas avalikke ülesandeid ja on teabevaldajaks AvTS § 5 lg 2 mõistes.

Ühistranspordiseaduse § 11 lg 1 loetleb ühistransporditaristu objektid, milleks on ka reisiterminal, sadam, kai, ootekoda ning muud liiki rajatised ja seadmed ning nende teenindamiseks ettenähtud või vajalik inventar. Sama seaduse § 13 lg 1 p 4 kohaselt omavalitsusorgan korraldab oma territooriumil ühistranspordi taristu objektide rajamist, korrashoidu ja kasutamist. Eeltoodud paragrahvis loetletud omavalitsusorgani ülesannete täitja ja täitmise korra, kui need ei ole sätestatud käesoleva seaduse teistes paragrahvides, määrab kindlaks valla- või linnavolikogu või tema volitusel valla- või linnavalitsus. Seega on sadamarajatiste ehitamine ja korrashoid valla seadusest tulenev ülesanne ehk avalik ülesanne, mida võib täita vald ise või anda see üle mõnele eraõiguslikule juriidilisele isikule.

Antud juhul on Viimsi Vallavalitsus oma 08.07.2020 korraldusega nr 392 andnud OÜ-le Viimsi Haldus volitused korraldada Kelnase sadama kinnistu territooriumile moodulhoonete hankimine ja paigaldamine ning näinud selleks ka ette kulude katmise valla eelarvest Viimsi Haldus OÜ poolt esitatud arvete alusel. Seega on vallavalitus andnud oma korraldusega (õigusaktiga) Viimsi Haldus OÜ-le üle oma seadusest tuleneva avaliku ülesande, mis on seotud sadamarajatiste ehituse ja selle korraldamisega.

Eeltoodust tulenevalt on sadama taristu ehitusega seotud dokumentide, sh lepingute ja arvete puhul tegemist avaliku teabega avaliku teabe seaduse mõistes. Kuna selleks on saadud/ette nähtud kulude katteks vallalt raha, siis on vald eraldanud Viimsi Haldus OÜ-le ka eelarvelisi vahendeid vallalt üle antud avaliku ülesande täitmiseks. Sellise raha kasutamine peab olema avalik. See on ainult üks näide Viimsi Haldus OÜ poolt avalike ülesannete täitmisest, mis puudutab OÜ Saarelt tööde tellimist ning Viimsi Haldus OÜ on eeltoodu osas teabevaldajaks nii AvTS § 5 lg 2 kui ka lg 3 p 2 alusel. Seega ei ole asjakohane Viimsi Haldus OÜ väide, et ta ei täida avalikke ülesandeid. Kuna selliseid ülesannete üleandmisi võib olla rohkem, mis ei ole inspektsioonile teada, siis tuleb Viimsi Haldus OÜ-l vallale esitatud arvete osas täiendavalt välja selgitada, kas ja milliste vallalt üle antud avalike ülesannete täitmisega on tegemist ning väljastada arved, mis puudutavad avalike ülesannete täitmist ja selleks saadud vahendite kasutamist.

Siinkohal pean vajalikuks ka märkida, et AvTS § 36 annab loetelu teatest, mida teabevaldajad ei tohi tunnistada asutusesiseseks kasutamiseks. Eelnimetatud paragrahvi lg 1 p 9 kohaselt ei tohi tunnistada asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud teabeks ka dokumente riigi kohaliku omavalitsuse üksuse või avalik-õigusliku juriidilise isiku eelarvevahendite kasutamise kohta. AvTS § 36 lg 2 kohaselt kehtib lg-s 1 sätestatud keeld ka mittetulundusühingu, sihtasutuse või äriühingu suhtes, mille asutajaks või milles osalejaks on riik kohaliku omavalitsuse üksus või avalik-õiguslik juriidiline isik teabe suhtes, mis puudutab eraõiguslikule juriidilisele isikule eelarvest eraldatud vahendite kasutamist.

Mis aga puutub Xxxxxx Xxxxxx makstud tasusid, siis vaide esitaja on seisukohal, et Xxxxxx Xxxxx on riigiteenistuja, kuna on lepingulises suhtes kohalikule omavalitsusele või selle omanduses olevale ettevõttele tööd tehes. Andmekaitse Inspektsioon eeltooduga ei nõustu. Viimsi Haldus OÜ selgituste kohaselt on Xxxxxx Xxxxxxx makstud töötasu vastavalt 2019-2021.a. kehtinud töölepingule ettevõtte omavahenditest.

Siinkohal pean vajalikuks vaide esitajale selgitada, et vahet tuleb teha ametnikel ja töölepinguga töötajatel. Samuti on palgaandmete avalikustamisel oluline, kas palka makstakse kohaliku omavalitsuse poolt eelarvelistest vahenditest või maksab äriühing palka omavahenditest. Kuna antud juhul on Xxxxxxx Xxxxxxx makstud töötasu Viimsi Haldus OÜ vahenditest, siis ei kuulu eeltoodud maksed kolmandatele isikutele avalikustamisele. Nimelt sätestab töölepinguseaduse § 28 lg 1 p 13, et tööandja on kohustatud mitte avaldama töötaja nõusolekuta või seadusest tuleneva aluseta andmeid töötajale arvutatud, makstud või maksmisele kuuluva töötasu kohta. Seega puudub Viimsi Haldus OÜ-l õigus/kohustus väljastada kolmandatele isikutele, sh teabenõudjale nii Xxxxxxx Xxxxx töölepingut kui töölepingu alusel makstud tasusid, mistõttu jääb vaide selles osas rahuldamata.

/allkirjastatud digitaalselt/

Elve Adamson
jurist
peadirektori volitusel